

עת"א 56468/08/17 - שלומי בן דוד נגד שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"א 56468-08-17 בן דוד(אסיר) נ' שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים ואח'
תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

בפני	כבוד השופטת עירית הוד
עותר	שלומי בן דוד (אסיר)
נגד	
משיב	שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים
החלטה	

1. העותר הגיש עתירה לאפשר לו לצאת לחתונת אחיו שעתידיה להתקיים היום בשעות הערב.

2. העותר מרצה עונש מאסר לתקופה של 3.5 שנים בגין עבירות של גרימת נזק לרכוש בזדון או ברשלנות ואיומים.

3. אציין, כי לעתירה לא קדמה החלטה מנהלית של המשיב וזאת לאור סמיכות הזמנים, כך לטענת העותר, מהמועד בו אחיו החליט על חתונה ועד מועד החתונה. על פי הנטען, אחיו של העותר החליט רק ביום 23.8.17 על החתונה הקרבה וביום 24.8.17 סגר האח עם אולם לקיום האירוע כאמור היום- 5.9.17.

4. בדיון שהתקיים לפני, הוסיף העותר, כי מיד כשאחיו עדכן אותו על כוונתו להינשא ביום 15.8.17, פנה למנהל האגף ועדכן אותו על רצונו להשתתף באירוע, אולם נמסר לו, כי עד שלא יהיו לו מסמכים המאמתים את קיומה של החתונה לא ניתן יהיה לדון בעניינו. רק לאחר שנסגר האירוע, יכול היה העותר לצרף הזמנה לאירוע והסכם עם האולם. המסמכים צורפו לעתירה.

5. המשיב הגיש תחילה בקשה לסילוק העתירה על הסף וזאת מן הטעם, כי העתירה לא נתמכה בתצהיר וכן לאור הוראות הפקנ"צ 04.40.00 ("פקודת החופשות") לפיה, על אסיר המעוניין לצאת לאירוע מתוכנן מראש, לפנות בבקשה מתאימה 45 ימים לפני מועד האירוע. בענייננו, הגיש העותר את העתירה 10 ימים בלבד לפני מועד האירוע ובנסיבות אלו ולאור ההתראה הקצרה קיים קושי לגבש את מלוא הנתונים הדרושים לצורך קבלת החלטה מושכלת. לטענת המשיב, לאור אופי האירוע שהינו מתוכנן וצפוי מראש, היה על העותר להגיש את העתירה מספיק זמן לפני מועד האירוע על מנת לאפשר למשיב להיערך כראוי לדיון.

6. ביום 4.9.17 התקיים דיון במעמד הצדדים. בדיון התבררו פרטים נוספים כדלקמן:

עמוד 1

המשיב הציג מידע מודיעיני מטעם משטרת ישראל שבשלם מתנגדת המשטרה לבקשה.

העותר הציג דו"ח חיובי של רש"א שבשלו נמצא מתאים לתוכנית שיקום כן דו"ח סוציאלי חיובי של שב"ס לפיו לא היו לו בעיות משמעת בין כתלי בית הסוהר וכי הוא מומלץ לשחרור מוקדם. אציין, כי העותר אמור להופיע בפני וועדת שחרורים בחודש נובמבר שנה זו.

העותר מסר, כי בהזדמנות הראשונה שנודע לו על אירוע החתונה פנה למנהל האגף ביום 15.8 אולם נמסר לו להמציא מסמכים אותם המציא כאמור ביום 24.8.17 אז נסגר האירוע עם האולם והופקו הזמנות.

מדובר באירוע חתונה אזרחית ולא דתית ולאחר מכן ביום 7.9 בכוונת האח ובת זוגו להירשם אצל ארגון "משפחה חדשה". העותר מבקש לצאת רק לטקס החתונה האזרחי אותו יערוך חבר משפחה.

7. לאור הדברים שעלו בדיון, אפשרתי למשיב שהות לבחון את הדברים לרבות בדיקת אותנטיות האירוע ולהגיש תגובה מסודרת. בנוסף, הוריתי לעותר להמציא תצהיר וכן, תצהירים של מפקחים, שאף מוכנים לחתום ערבות ככל שאחליט להיעתר לבקשה.

8. היום התקבלה תגובת המשיב. המשיב חוזר על התנגדותו לעתירה ושב ומציין, כי העותר לא הגיש את בקשתו במועד הקבוע ולא צירף מסמכים רלוונטיים המאמתים את הבקשה כגון אישור רבנות, חוזה נישואין ועוד. עוד ציין, כי רק במועד הדיון למד המשיב, כי מדובר בחתונה אזרחית וכי טקס הנישואין של האח עתיד להתקיים במשרדי ארגון משפחה חדשה ביום 7.9.17 ואילו המסיבה מתקיימת במועד המבוקש על ידי העותר לצאת לחופשה חריגה. המשיב אישר, כי העותר המציא לו תצהיר של החתן המיועד אחיו של העותר ושל הערבים.

9. עמדת המשיב בתגובתו הייתה, כי אין לאפשר לעותר לצאת לחופשה מאחר ולא מדובר באחת העילות המנויות בפקודת החופשות ככזו שניתן בגינה להוציא לחופשה שכן אין המדובר בנישואין. המשיב מפנה לפסק דין שלטענתו דומה לנסיבות שלפני שם לא הותר לעותר לצאת לחופשה חריגה על מנת להינשא בטקס אזרחי במשרדי משפחה חדשה מאחר ואין המדובר בנישואין כהגדרתם בפקודת החופשות. על פי אותו פסק דין, המצטט מאתר "משפחה חדשה", תעודת הזוגיות עליה חותמים בני הזוג כל מהותה היא הכרה אישית ופרטית של בני הזוג בזוגיות של עצמם והם אינם נדרשים להוכיח את כשרותה וזאת בניגוד לנישואים

10. בנוסף, שב המשיב ומפנה לעמדת משטרת ישראל המתנגדת לבקשה בשל המידע המצוי אצלה.

11. עוד מציין המשיב, כי בשל התנהלות לקויה של העותר בכך שהגיש את העתירה ימים בלבד לפני האירוע, ללא תימוכין ואסמכתאות כנדרש וללא תצהירים והסתיר את העובדה שמדובר בברית זוגיות ולא בנישואין אזי אין לו להלין אלא כנגד עצמו.

דין ומסקנות

12. אכן על פי הוראות הפקנ"צ, על אסיר המעוניין לצאת לאירוע מתוכנן מראש, לפנות בבקשה מתאימה 45 ימים לפני מועד האירוע וזאת על מנת לאפשר לגורמים הרלוונטיים לבחון את בקשתו ועל מנת לא להכניס את כל הגורמים לסד זמנים בלתי אפשרי.
13. יחד עם זאת, בנסיבות המקרה שלפני, **אין המדובר באירוע מתוכנן מראש** והעותר השתהה בהגשת בקשתו, אלא אירוע שתוכנן בתוך פרק זמן קצר והתרשמתי שמיד כשידע עליו העותר הוא פנה למנהל האגף ושטח את בקשתו לקחת חלק באירוע.
14. ברי, כי לאחר שהאח סגר את אירוע החתונה שאמור להתקיים ביום 5.9.17 רק ביום 23.8.17 לא יכול היה העותר לפנות בבקשה מתאימה 45 ימים לפני מועד האירוע, אלא יכול היה לפנות רק בהזדמנות הראשונה שידע על האירוע **וכך אכן עשה**. אציין, כי העותר הוא לא זה שמתחתן ועל כן היה עליו להתאים עצמו ללוח הזמנים בפקודת החופשות, אלא אחיו שבחר להתחתן בתוך פרק זמן קצר מרגע שהחליט על כך.
15. באשר לטענת המשיב, כי אירוע חתונה אינו אירוע פתאומי אלא מתוכנן הרבה זמן מראש, אזי אכן כדרך שגרה אנשים לא מתחתנים בחלוף שבועיים בלבד ממועד קבלת ההחלטה על חתונה, אלא זקוקים לפרק זמן ארוך יותר על מנת להיערך לאירוע. ברם בנסיבות העניין מהמסמכים שהוצגו לפני, קרי המועד בו נחתמה העסקה מול האולם ועד מועד החתונה אכן מדובר בפרק זמן קצר ביותר וכך בחרו אחיו של העותר ובת זוגו לנהוג, גם אם הדבר תמוה בעיני המשיב. לא הוצג לעיוני כל מסמך אחר הסותר את הזמנים שהוצגו לפני.
16. אי לכך, בנסיבות אלו לא מצאתי לקבל את הבקשה לדחיית העתירה על הסף בשל אי עמידה בלוח זמנים. יתרה מזאת, לוח הזמנים נקבע על מנת לאפשר למשיב לבחון את הבקשה ולאסוף את כל המסמכים הרלוונטיים. התרשמתי בנסיבות העתירה שלפני, כי היה בפני המשיב את כל החומר הדרוש לו על מנת לגבש החלטה, לאחר שאף ניתן לו פרק זמן נוסף לאחר הדיון לבדוק עוד נושאים שעלו במהלך הדיון.
17. בתגובה שהגיש המשיב, הוא מעלה טענה נוספת, כי אין להיעתר לבקשה מאחר ובכוונת האח להינשא בנישואים אזרחיים ועל כן אין מדובר בנישואים כהגדרתם בפקודת החופשות. אין בידי לקבל טענה זו.
18. פקודת חופשות אסירים קובעת את הסמכות לאפשר לאסיר חופשה מיוחדת לרגל טקס נישואי האסיר או קרוב משפחתו מדרגה ראשונה. אין חולק, כי אח נופל להגדרה של קרוב משפחה ממדרגה ראשונה.
19. הצדדים כאמור חלוקים ביניהם בשאלה, האם בגדר טקס הנישואים אליו מתייחסת פקודת החופשות נכנס רק טקס נישואים דתי או שמא גם טקס אזרחי. אציין, כי פקודת החופשות מתייחסת לחופשה לרגל טקס נישואים ואינה מפרטת האם מדובר בטקס נישואים דתי בלבד.

20. מזה מספר שנים עולה משמעותית מספרם של האנשים אשר בוחרים להינשא נישואים אזרחיים ולא כדת משה וישראל. חלק בוחרים להינשא נישואים אזרחיים בחו"ל ואחרים בוחרים בדרך אלטרנטיבית. את פרשנותה של פקודת החופשות יש להתאים למצב האמור כך שטקס נישואים יכלול גם טקסי נישואים אזרחיים דוגמת זה אשר עורך ארגון משפחה חדשה.

21. בישראל, הסמכות לערוך נישואים מסורה באופן בלעדי לרשויות הדת. עם זאת, קיימת הכרה בנישואים אזרחיים אשר נערכו בחו"ל. אף לגבי ידועים בציבור חלה התפתחות משמעותית בחקיקה ובפסיקה אשר הכירו בזכויותיהם של ידועים בציבור והעניקו להם זכויות אשר בעבר היו מנת חלקם של זוגות נישואים בלבד. בעניין זה התאים עצמו החוק והפסיקה התאימה את פרשנותה לחוקים שונים לתקופתנו. לאור המונפול של הממסד הדתי על נישואים בישראל מחד וריבוי המקרים בהם בוחרים אנשים באלטרנטיבות מאידך נדרשת התאמה כאמור.

22. סבורני, כי אף את פקודת החופשות יש לבחון בהתאם לתקופה בה אנו מצויים כך שיש להכיר בטקס נישואים אזרחי אשר נערך בארץ ככזה אשר עונה על הגדרת המונח המופיע בפקודת החופשות. יש מי שבוחר, מטעמים, להינשא בחתונה אזרחית ויש מי שעושה כן מאחר ואין בידו להינשא כדת משה וישראל בשל מניעה כלשהי. השאלה מדוע בחר אחיו של העותר להינשא בדרך האמורה אינה רלוונטית. כך או כך, סבורני, כי אין מקום להפלות לעניין מתן חופשה מיוחדת לאסיר בין מי שהוא או קרוביו בוחרים להינשא בחתונה אזרחית אל מול מי שנישא באמצעות הרבנות. אין כל הצדקה לאפליה האמורה. כאמור, הפקודה מתייחסת לטקס נישואים ואינה מגדירה, כי מדובר בטקס נישואים דתי בלבד. הפרשנות המצמצמת אשר המשיב מבקש להחיל אינה תואמת את זמננו ואין לה הצדקה.

23. באשר לעתירה אליה מפנה המשיב עת"א (מנהליים מרכז) 35904-07-16 **אמיר אליהו נ' שרות בתי הסוהר** שם נדונה בקשה של אסיר לצאת לחופשה מיוחדת לשם חגיגת נישואיו כאשר הטקס אמור היה להתקיים במשרדי ארגון "משפחה חדשה". כבוד השופטת מיכל ברנט הפנתה לאתר של "משפחה חדשה" בו קיימת התייחסות **לתעודת הזוגיות** אשר מנפיק הארגון כולל אבחנה מנישואים לעניין המצאת מסמכים המעידים על הזכות להינשא. לאור האמור קבעה כבוד השופטת, כי אין מדובר בנישואים כהגדרתם בפקודת החופשות. בחינת האתר של ארגון "משפחה חדשה" מלמד, כי האתר מציע "עריכת טקס נישואין אזרחי בישראל". לפיכך, מצאתי, כי אין באמור באתר הארגון בכדי ללמד, כי הטקס אשר נערך על ידי הארגון אינו נכנס תחת הגדרת המונח נישואים בפקודת החופשות.

24. יתרה מזאת, העותר אינו מבקש להיות נוכח בטקס החתימה על תעודת הזוגיות אלא בטקס הנישואין אותו בחר אחיו לעבור.

25. בנסיבות אלו, לא מצאתי לקבל את התנגדות המשיב לבקשה, רק בשל כך שמדובר בנישואים אזרחיים ולא בטקס דתי.

26. העותר אינו נמצא בסבב חופשות נכון למועד זה וזאת לאור התנגדות משטרת ישראל. משטרת ישראל אף מתנגדת לבקשה שלפני זאת לאור מידע מודיעי שהוצג לפני.

27. על פי הפסיקה, יש להבחין בין בקשה מיוחדת לחופשה מטעמים מיוחדים כגון השתתפות באירוע של בן משפחה מדרגה ראשונה כאמור בפקודה לבין זכאות לחופשה רגילה. עצם העובדה שהעותר אינו נמצא בסבב חופשות אינו כשלעצמו שולל היעדרות לבקשה ליציאה לחופשה מיוחדת.
28. זאת ועוד, לאחר שעיינתי בדו"ח משטרת ישראל ובחנתי את המידעים, אופיים והמועד הרלוונטי לא מצאתי, כי יש במידע זה שהוצג כדי להקים חשש למסוכנות גבוהה במתן היתר לעותר לצאת לכמה שעות להשתתף בחתונת אחיו. מסוכנות זו ניתן להפיג בקביעת מספר שעות מצומצם ליציאה וכן בקביעת משמורנים שיפקחו על העותר מרגע יציאתו מכתלי בית הסוהר ועד חזרתו.
29. לצד דו"ח משטרת ישראל הוצגה לעיוני חוות דעת של שב"ס ממנה עולה, כי העותר הוא ללא עבירות משמעת, משתף פעולה בפרויקטים שונים. העותר לוקח אחריות מלאה למעשיו ונראה מהדו"ח שהעותר עבר תהליך משמעותי בתוך כתלי בית הסוהר מאז מאסרו ולא מן הנמנע, כי מתן חופשה מיוחדת בנסיבות אלו יש בכך אף לעודד את העותר להמשיך בהליך הטיפול. במיוחד שמדבריו למדתי, כי בכוונתו לעתור לשלב אותו בסבב חופשות, וצפוי אף בקרוב לבוא בפני וועדת שחרורים, כך שסביר להניח, כי לא יעשה דבר על מנת להכשיל הליכים אלו.
30. לאור האמור לעיל, אני מקבלת את העתירה ומורה לאפשר לעותר לצאת לחופשה מיוחדת על מנת להשתתף היום 5.9.17 בחתונת אחיו בגני אליזה בבנימינה וזאת בתנאים הבאים:
31. העותר יוכל לצאת מכלא חרמון היום בשעה 18:00 למשך 5.5 שעות בלבד, קרי ישוב לבית הכלא עד לא יאחר מהשעה 23:30. ככל שהאירוע יסתיים קודם לכן ישוב העותר לכלא חרמון מייד עם תום האירוע.
32. העותר יצא ישירות מכלא חרמון לאולם האירועים גני אליזה בבנימינה בדרך הקצרה ביותר ובליוי צמוד של המפקחת גב' עמרם רחל ת.ז. 051794634, אשר אף תחתום על ערבות צד שלישי בסך 30,000 ₪ להבטחת כל התנאים המפורטים בהחלטה זו. גב' עמרם אף תלווה את העותר בחזרתו לבית הכלא עד לא יאחר מהשעה 23:30. בנוסף קובעת, כי אף אשתו של העותר זהבה בן דוד ת.ז. 307654574 תחתום על ערבות צד שלישי בסך 30,000 ₪ להבטחת התנאים נשוא החלטה זו והבטחת חזרתו של העותר לכתלי בית הסוהר בשעה הנקובה לעיל.
33. בעת האירוע תהיה תמיד אחת משתי הערבות צמודה לעותר וכאמור באחריות הגב' עמרם בעצמה להשיב את העותר לבית הסוהר חרמון עד לא יאחר מהשעה 23:30.
34. העותר יחתום על התחייבות עצמית בסך 30,000 ₪ וכן יופקד סכום כספי בקופת בית משפט בסך 10,000 ₪ עד לא יאחר מהשעה 16:00 וזאת כתנאי ליציאה לחתונה. ההפקדה אינה חייבת להיעשות בבית משפט זה.

מורה למזכירות להמציא לאלתר את החלטתי לצדדים, בשים לב שהחלטונה מתקיימת היום.

ניתנה היום, י"ד אלול תשע"ז, 05 ספטמבר 2017, בהעדר
הצדדים.